

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 10C/87/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6115203947
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 06. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Pavel Rohárik
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2017:6115203947.7

Uznesenie

Okresný súd Banská Bystrica vo veci navrhovateľa E. G., F.. XX. I. XXXX, XXX XX H., U. XX, zastúpeného JUDr. Líviou Krnčokovou, advokátkou, 811 08 Bratislava, 29. augusta 5, proti matke E. J. J., F.. XX. J. XXXX, XXX XX T. T., O. XX, zastúpenej JUDr. Luciou Fabriciusovou, advokátkou, 974 01 Banská Bystrica, J. A. Komenského 18B, a dieťaťu E. E. J., F.. XX. C. XXXX, XXX XX T. T., O. XX, zastúpenému kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica, odbor sociálnych vecí a rodiny, 974 01 Banská Bystrica, ČSA 7, o zapretie otcovstva, takto

rozhodol:

Súd dieťaťu náhradu trov konania **n e p r i z n á v a** .

Navrhovateľ **j e p o v i n n ý** nahradiť matke trovy konania v sume 703,56 Eur na účet jej právnej zástupkyne v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Navrhovateľ **j e p o v i n n ý** nahradiť Slovenskej republike, za ktorú koná Okresný súd Banská Bystrica, 975 59 Banská Bystrica, Skuteckého 28, IČO: 00 165 735, trovy konania v sume 168,10 Eur v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

o d ô v o d n e n i e :

1. Rozsudkom č. k. 10C/87/2015-128 zo dňa 9. februára 2016 súd zamietol návrh, ktorým sa navrhovateľ domáhal zapretia otcovstva k maloletému E. J.. O trovách konania súd rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá na ich náhradu nárok, pretože sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa podľa v tom čase účinného ustanovenia 150 OSP. Tieto dôvody súd videl v tom, že medzi účastníkmi boli nehody o otcovstve dieťaťa ešte pred jeho narodením. Podľa lekárskeho správ matka meno otca po narodení dieťaťa ani neskôr neuviedla. Na určenie otcovstva bol vypracovaný znalecký posudok, ktorý však nemal hodnotu súdnoznaleckého posudku. Preto mohol mať navrhovateľ oprávnené pochybnosti o svojom otcovstve a v záujme právnej istoty bolo potrebné preukázať otcovstvo v súdnom konaní. Súd zároveň rozhodol, že otec a matka sú povinní spoločne a nerozdielne nahradiť trovy štátu.

2. Krajský súd v Banskej Bystrici na odvolanie matky uznesením č. k. 12Co/196/2016-168 zo dňa 31. októbra 2016 rozsudok tunajšieho súdu vo výroku o náhrade trov konania medzi účastníkmi a o trovách štátu zrušil. Krajský súd v odôvodnení uviedol, že skutočnosti uvádzané tunajším súdom nie sú spôsobilé byť relevantným dôvodom hodným osobitného zreteľa na nepriznanie trov konania. Krajský súd ďalej poukázal na to, že navrhovateľ podal návrh na zapretie otcovstva po tom, ako sa oboznámil s posudkom doc. Ing. Radoslava Žideka, PhD., v ktorom bolo skonštatované jeho otcovstvo a následne otcovstvo uznal pred príslušným matričným úradom. Za tohto stavu si mal byť vedomý, že ak v predmetnom konaní nebude úspešný, znáša riziko náhrady jeho trov.

3. Podľa § 52 CMP, Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

4. Podľa § 53 CMP, V konaní vo veciach určenia rodičovstva a v konaniach vo veciach notárskych úschov môže súd priznať náhradu trov konania účastníkom, ktorí mali vo veci úspech, proti účastníkom, ktorí úspech nemali, ak to možno spravodlivo požadovať.

5. Podľa § 58 CMP, O nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

6. Hoci sa konanie začalo za účinnosti OSP, na rozhodnutie o trovách súd aplikuje ustanovenia CMP, ktoré v súčasnosti upravuje konanie o určenie rodičovstva, v zmysle prechodného ustanovenia § 395 ods. 1 CMP. CMP upravuje náhradu trov konania v ustanoveniach § 52 až § 56 a rozhodovanie o trovách v ustanoveniach § 57 a § 58. V mimosporových konaniach (konaniach upravených v ustanoveniach CMP) platí zásada, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania vyjadrená v ustanovení § 52 CMP. Táto zásada môže byť prelomená podľa § 53 CMP v konaní vo veciach určenia rodičovstva, kde súd môže priznať náhradu trov konania úspešným účastníkom proti tým, ktorí v konaní úspech nemali, ak to možno spravodlivo požadovať. V tomto prípade súd už nemôže aplikovať ustanovenie § 150 OSP a posudzovať dôvody hodné osobitného zreteľa, keďže toto ustanovenie stratilo účinnosť. Taktiež je vylúčená aplikácia ustanovenia § 257 CSP (ktoré obsahovo korešponduje s vyššie uvedených ustanovením OSP), keďže súd prizná náhradu trov konania účastníkovi len v prípade, že dospeje k záveru, že to možno spravodlivo požadovať, a teda dôvody, ktoré by súd zvažoval ako dôvody hodné osobitného zreteľa, posúdi už v rámci toho, či je možné náhradu trov konania spravodlivo požadovať.

7. Pretože bol návrh zamietnutý, možno v predmetnej veci skonštatovať úspech matky a dieťaťa, proti ktorým smeroval. Preto súd skúmal, či možno v predmetnej veci náhradu trov konania od navrhovateľa voči uvedeným účastníkom spravodlivo požadovať. Súd poukazuje na vyslovený názor krajského súdu o tom, že navrhovateľ si musel byť vedomý rizika znášania trov konania, keďže pred podaním návrhu bol oboznámený so znaleckým, v ktorom bolo skonštatované jeho otcovstvo, čo ho presvedčilo natoľko, že otcovstvo uznal pred matričným úradom. Hoci mal navrhovateľ pochybnosti o svojom otcovstve, ktoré mohla svojim správaním opísaným navrhovateľom vzbudzovať matka (neuvedenie jeho mena ako otca v pôrodnici, stýkanie sa s ďalším mužom), znalecký posudok doc. Ing. Radoslava Žideka, PhD. jednoznačne preukázal jeho otcovstvo k dieťaťu. V konaní o zapretie otcovstva sa otcovstvo taktiež preukazuje znaleckým posudkom, pričom navrhovateľovi muselo byť zrejmé, že aj znalec v konaní dospeje k rovnakému záveru o jeho otcovstve, keďže odbornosť prípadne nezaujatosť pôvodného znaleckého posudku nebola ničím spochybňovaná. Preto má súd za to, že pokiaľ navrhovateľ napriek vyššie uvedeným skutočnostiam vyvolal svojim návrhom konanie proti matke a dieťaťu, ktorým v súvislosti s týmto konaním mohli vzniknúť nejaké trovy, je spravodlivé, aby tieto trovy nahradil.

8. Podľa § 58 CMP rozhoduje súd o nároku na náhradu trov ako aj o ich výške súčasne jedným rozhodnutím. Preto sa súd ďalej zaoberal výškou trov konania. Dieťa si náhradu trov konania neuplatnilo, ani zo spisu nevyplýva, že by mu nejaké trovy v konaní vznikli. Preto mu súd náhradu trov konania nepriznal.

9. Pokiaľ ide o matku, táto si uplatnila trovy konania spočívajúce v trovách právneho zastúpenia v sume spolu 1.006,56 Eur v zmysle vyhlášky Ministerstva spravodlivosti č. 655/2004 Z. z. (ďalej len vyhláška), hotové výdavky v sume 39,14 Eur a trovy odvolacieho konania v sume 89,50 Eur. Keďže hodnotu prejednávanej veci nie je možné vyjadriť v peniazoch, patrí advokátke matky za každý úkon právnej služby v zmysle ustanovenia § 11 ods. 1 vyhlášky tarifná odmena vo výške 1/13 výpočtového základu, ktorá v roku 2015 predstavovala sumu 64,53 Eur a v roku 2016 sumu 66 Eur. Súd priznal matke náhradu trov konania za 8 úkonov právnej služby, a to prevzatie a príprava zastúpenia (8. apríla 2015) v sume 64,53 Eur, vyjadrenie k návrhu (9. apríla 2015) v sume 64,53 Eur, účasť na pojednávaní (9. júna 2015) v sume 64,53 Eur, ďalšia porada s klientkou za jednu skončenú hodinu (2. júla 2015) v sume 64,53 Eur, vyjadrenie k znaleckému posudku (14. októbra 2015) v sume 64,53 Eur, vyjadrenie nesúhlasu so späťvzatím žaloby (2. novembra 2015) v sume 64,53 Eur, účasť na pojednávaní (9. februára 2016) v sume 66 Eur a vyjadrenie k odvolaniu otca (21. marca 2016) v sume 33 Eur. K vykonaným úkonom priznal súd matke aj náhradu režijných paušálov, a to 6-krát v sume 8,39 Eur za úkony vykonané v roku 2015 a 2-krát v sume 8,58 Eur za úkony vykonané v roku 2016. Keďže je právna zástupkyňa matky platcom DPH, zvýšil súd priznanú odmenu a náhrady o sadzbu dane 20 %, teda o sumu 110,74 Eur. Pokiaľ ide o vyjadrenie k odvolaniu zo dňa 21. marca 2016, matka si uplatnila náhradu odmeny advokátky vo výške 66 Eur, keďže však nešlo o vyjadrenie k odvolaniu vo veci samej (odvolanie smerovalo len

do trov konania) priznal jej súd náhradu len vo výške jednej polovice základnej sadzby tarifnej odmeny podľa § 13a ods. 2 písm. b) vyhlášky. Súd ďalej nepriznal matke odmenu za úkon právnej služby: účasť pri odbere biologickej vzorky rodičov v Bratislave dňa 7. septembra 2015 a s tým súvisiace uplatnené náhrady jej advokátky (režijný paušál, cestovné náhrady a náhradu za stratu času). Tento úkon si matka uplatnila podľa § 13a ods. 1 písm. d) vyhlášky ako účasť na konaní pred súdom alebo iným orgánom. Znalec nie je orgánom v zmysle citovaného ustanovenia vyhlášky, nakoľko orgánom môže byť len štátny orgán a orgán samosprávy, prípadne fyzická alebo právnická osoba, na ktorú štát preniesol právomoc rozhodovať o právach alebo povinnostiach (napr. notár). V danom prípade nejde vôbec o úkon právnej služby, a preto súd nemohol aplikovať ustanovenie § 13a ods. 5 vyhlášky a podradiť ho pod iný povahou a účelom najbližší úkon. Odber biologickej vzorky predstavuje faktický úkon, ktorého sa môže zúčastniť len matka osobne a prípadná účasť jej právnej zástupkyne mohla predstavovať nanajvýš jej sprievod, ktorý nespočíva v právnej službe poskytnutej advokátom klientovi. Naproti tomu priznal súd matke náhradu jej vlastných výdavkov súvisiacich s jej účasťou na odbere vzorky v sume 39,14 Eur vyčíslených v podaní matky dňa 14. októbra 2015 na č. I. 91 spočívajúcich v cestovnom a nákladoch na starostlivosť o dieťa v rámci vykonanej cesty. Tieto výdavky matka preukázala predloženými bločkami. V tomto prípade ide o účelne vynaložené výdavky matky ako účastníčky konania, keďže jej osobná účasť na odbere bola nutná v zmysle súdom nariadeného znaleckého dokazovania.

10. Súd zároveň rozhodol bez návrhu aj o nároku na náhradu trov konania štátu (§ 57 CMP). Štát v konaní vynaložil trovy spočívajúce v znalečnom v sume 168,10 Eur vyplatené znalkyni na základe uznesenia č. k. 10C/87/2015-79 zo dňa 2. októbra 2015. Keďže súd už vyššie skonštatoval, že vo vzťahu k ostatným účastníkom konania (matke a dieťaťu) je spravodlivé, aby trovy konania nahradil navrhovateľ, je potom spravodlivé, aby nahradil aj vynaložené trovy štátu. Pre úplnosť súd dodáva, že tieto trovy navrhovateľ už nahradil v plnej výške dňa 15. marca 2016 na základe pôvodného rozhodnutia súd o trovách štátu v rozsudku č. k. 10C/87/2015-128. Keďže došlo k zrušeniu tohto výroku rozsudku, musel súd o trovách štátu opätovne rozhodnúť napriek tomu, že navrhovateľ trovy už nahradil, keďže bez tohto rozhodnutia by neexistoval právny titul na ich náhradu.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Banskej Bystrici prostredníctvom Okresného súdu Banská Bystrica písomne v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, vedenie spisovej značky) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).